

Minister van Justitie en Veiligheid

Directie Contraterrorisme

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Datum

12 december 2023

Ons kenmerk

5077321

nota

Beslisnota bij de aanbiedingsbrief Dreigingsbeeld
Terrorisme Nederland december 2023

1. Aanleiding

Publicatie van Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) december 2023. Zowel publicatie als verzending aan de Tweede Kamer is voorzien voor dinsdag 12 december 2023.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) december 2023, inclusief de bijlagen: de aanbiedingsbrief en infographic naar de Tweede Kamer. De STG-versie van het DTN heeft u op 23 november ontvangen als ook besproken in het stafoverleg van 27 november jl.

NB. De contourenbrief versterkte aanpak online wordt separaat aan de Tweede Kamer toegezonden.

3. Kernpunten

In de aanbiedingsbrief informeert u de Tweede Kamer over de kernpunten van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland:

Dreigingsniveau terrorisme verhoogd naar 4

- Een optelsom van ontwikkelingen zorgt voor de verhoging van het dreigingsniveau. Door het gewelddadige conflict in Israël en de Palestijnse gebieden, koranschendingen in verschillende Europese landen en de oproepen tot aanslagen van terroristische organisaties is de dreiging vanuit het jihadisme toegenomen. De recentelijke aanslagen in ons omringende landen laten zien dat individuen aan deze oproepen gehoor geven. Ook een aantal arrestaties in naburige Europese landen van verdachten die de intentie hadden om uit jihadistisch motief een aanslag te plegen zijn hier voorbeelden van. Daarnaast is de dreiging vanuit het rechts-extremisme en anti-institutioneel extremisme onverminderd aanwezig.

Rechts-extremisme en anti-institutioneel extremisme - klein deel zelfverklearde soevereinen geweldsbereid

- De zorgen over rechts-extremisme en anti-institutioneel extremisme zijn onverminderd aanwezig. Anti-institutioneel extremisten blijven het 'kwaadaardig elite-narratief' verspreiden. Dit ondermijnt de democratische rechtsorde door het aantasten van het publieke vertrouwen in de rechtsstaat en het draagt bij aan een sfeer van bedreigingen, intimidatie en intolerantie. In beperkte mate leidt dit narratief tot een voorstelbare extremistische geweldsdreiging. Binnen het anti-institutioneel extremisme

ontkennen 'soevereinen' in algemene zin de legitimiteit van de overheid en verklaren zichzelf eenzijdig onafhankelijk van de Nederlandse staat. De meeste zelfverklaarde soevereinen streven naar een autonoom of zelfvoorzienend leven, zonder dat er een geweldsdreiging van hen uitgaat. Door een kleine minderheid wordt echter nagedacht over de vraag wanneer geweld mag worden toegepast of worden voorbereidingen getroffen op een gewelddadige confrontatie met de overheid.

Radicalisering jonge jihadisten en rechtsextremisten grotendeels online

- Niet alleen bij jihadisme maar ook binnen rechts-extremisme speelt de online-wereld de laatste jaren een relatief grote rol als het gaat om verspreiding van propaganda, netwerkvorming en het opdoen van nieuwe contacten. Het is voorstelbaar dat een minderjarige of jongvolwassene die is geradicaliseerd binnen het rechtsextremistische onlinemilieu overgaat tot geweld. Daarnaast zijn er ook in Nederland enkele voorbeelden bekend van jonge jihadisten die buiten de gekende fysieke netwerken om radicaliseren, onder invloed van online propaganda en aanjagers of door losse online contacten met medestanders in binnen- en buitenland.

In de brief legt u uit waarom het dreigingsniveau is verhoogd naar 4 en wat dit betekent. Ook geeft u inzicht in de stevige en brede aanpak van terrorisme en (gewelddadig) extremisme. Ook verwijst u naar de Contourenbrief Versterkte Aanpak Online als inhoudelijke reactie op het themahoofdstuk over de veranderende dreiging door online radicalisering.

4. Toelichting

Omdat dit een procesnota betreft waarin geen beleidskeuzes zijn voorgelegd is er verder geen inhoudelijke toelichting.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.